

MALMÖ HÖGSKOLA

Languages on this page:

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 7 oktober 2009

Utskriftsvänlig pdf-fil

[Läs mer om olympiska spel på idrottsforum.org](http://idrottsforum.org)

De olympiska sommarspelen i Beijing 2008 gav opphov till en ovanligt stor mængd bokutgivninger på temat Kina och sport, och möjligen var också en ovanligt stor andel av dem seriösa försök att förstå det stora, slutna, mystiska landet i Öster utifrån en rad olika aspekter. Forumet bjöd på en stor **OS- och Beijing-special** i sommaruppdateringen den 6 juni 2008, med ett antal artiklar på temat och inte mindre än tretton bokrecensioner, trots att långt ifrån alla böcker som vi beställt kom till oss i tid. En av efterslänrarna var *Beijing 2008: Preparing for Glory – Chinese Challenge in the 'Chinese Century'*, ett temanummer av *International Journal of the History of Sports* och en bok, i båda fallen med Routledge som utgivare, och sammanställda av J.A. Mangan och Dong Jinxia. Jørn Hansen, som medverkade med både artikel och recension i förra sommarens temauppdatering har fått ta hand om *Beijing 2008*, och sin recension diskuterar han såväl boken i dess helhet som de olika bidragen. Han finner att den inte lämpar sig för efterkloka kommentarer; det är en solid samling texter om Kina och kinesisk sport som står sig helt oberoende av hur spelen skulle komma att genomföras. Kan rekommenderas!

Beijing 2008 revisited

Jørn Hansen

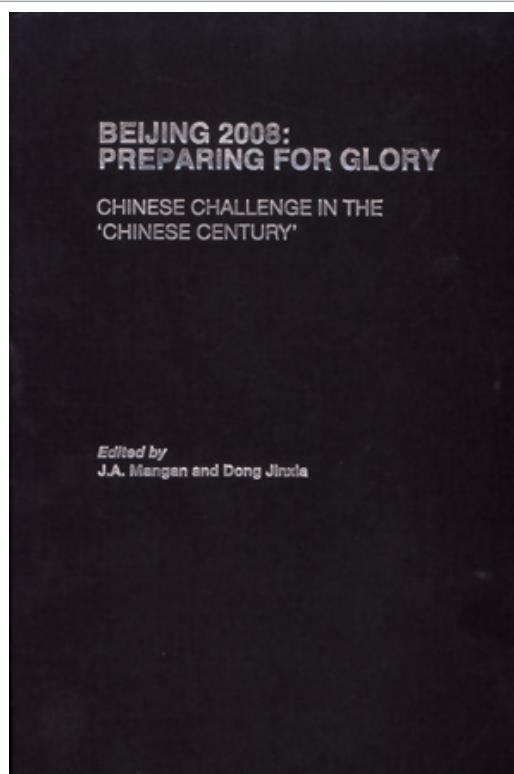
Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, Odense

J.A. Mangan & Dong Jinxia (red)
Beijing 2008: Preparing for Glory – Chinese Challenge in the 'Chinese Century'
220 sidor, inb.
Abingdon, Oxon: Routledge 2008
ISBN 978-0-415-37165-0

I en årrække har J.A. Mangan stået bag en lang række publikationer inden for skriftrækken: Sport in the Global Society. *Beijing 2008: Preparing for Glory* var oprindeligt et temanummer i *International Journal of the History of Sport*, men blev samtidig som bog udgivet i ovennævnte skriftrække. Artiklerne er alle skrevet før afholdelsen af de olympiske lege, og det samme gælder redigeringen af bogen. Det skulle således i princippet være muligt at forholde sig bagklogt til en række artikler. Dette er der imidlertid ingen grund til, hovedparten af artiklerne er af en så valid karakter, at de indholdsmæssigt også står flot efter august 2008, og generelt er der tale om en interessant nuanceret og vidende antologi om Kinas rolle i geopolitisk sammenhæng, og den måde som sporten og OL har været inddraget på for at befæste Kinas rolle i det nye årtusinde.

Bogen er desværre ikke forsynet med en liste med oplysninger om forfatternes baggrund og ansættelsessted. Udover Mangan, der som bekendt er historiker, er medredaktøren Dong Jinxia nævnt som "Director of the Centre for Gender Studies in Sport at Peking University". Ud fra indhold af artiklerne at dømme må de andre bidragsydere være sinologer, sportssociologer eller -historiker med særlig kendskab til eller interesse for Kina.

I et kort forord "Geopolitical Games – Beijing 2008" slår de to redaktører temaet an. Baggrunden for publikationens tilblivelse kan sammenfattes således: Verden har længe utålmodigt ventet på, at Kina skulle blive en aktiv del af den.

Nu er det Kinas tur til at udvise tålmodighed, når den øvrige verden skal til at forstå Kina. På den måde bliver det også fra begyndelsen klart, at vi ikke i antologien på ny skal læse om, de utallige mere politisk korrekte statements eller fordømmelser af udviklingen i Kina. Det drejer sig i højere grad om at forstå udviklingen i Kina og OL i denne sammenhæng.

Dette fremgår med al tydelighed af antologiens anden artikel. "Prologue: Beijing 2008 – The Mixed Messages of Contemporary Chinese Nationalism" af Julia Lowell. Artiklen påpeger de problemer der for Kina har været forbundet med transformationen fra et kulturelt civiliseret rige (Empire) til en moderne nation, hvor blandt andet atleter dyrker kroppen for at styrke nationen. En proces, der blev forsinket gennem Vestens angreb på Kina i slutningen af det 19. århundrede og stigmatisering af landet som "the sick man of the East" i første halvdel af det 20. århundrede samt Maos diktatur. Denne vanskelige proces har haft betydning for omdømmet af Kina i den rivende moderniseringsproces der er startet fra 1979 og frem: På den ene opfattes Kina som en gammel ærværdig civilisation med en næsten 5000 år gammel kultur, på den anden side vurderes Kina i moderne forstand som inferior i forhold til Vestens målestok. Det er inden for dette spændingsfelt Kina skal operere, en vanskelig situation, når man samtidig medtænker, at Kina i følge Lowell er en fremstormende stormagt, der endnu ikke har fuld kontrol over sin nye position eller den hermed forbudne retorik.

Eftertiden tilskriver efterhånden ikke Maos regime ret mange positive tiltag, usikkerheden går mest på, hvor mange mennesker der reelt omkom under hans styre. Et af Maos få positive tiltag var dog frigørelsen af de kinesiske kvinder. I Dong Jinxia og Mangans artikel "Olympic Aspirations: Chinese Women on Top – Considerations and Consequences" henføres der dog ikke til Mao, selv om artiklen udelukkende vedrører den førende position kinesiske kvinder har i forhold til mændene i kampen for medaljer til det moderne Kina. Artiklen underbygges af et detaljeret statistisk materiale og slutter med håbet om, at kinesiske kvinder kan vise vejen frem for kvinderne i andre asiatiske lande!

Kevin Caffrey bidrager til antologien med to artikler: I den første "Olympian Politics in Beijing: Games but not just Games" drejer det sig om forholdet mellem sport og politik i forbindelse med Kina og OL.

International sport opfattes delvist som en erstatning for krig, for moderne krig uden våben, men også som et område for imagepleje. Kina har således længe forsøgt at skifte maskot ved at få pandabjørnen til at erstatte den mere aggressive drage. Imagepleje har ifølge Caffrey høj prioritet for Kina, men er nogle gange vanskelig at tackle, som blandt andet fakkelf stafetten over Himalaya/Tibet viste.

” Kina har således længe forsøgt at skifte maskot ved at få pandabjørnen til at erstatte den mere aggressive drage. Imagepleje har ifølge Caffrey høj prioritet for Kina...

Siden Anden verdenskrig har forholdet mellem Taiwan og Kina voldt store problemer i såvel international politik som i IOC. Taiwan blev som bekendt hjemstedet for nationalisterne, der tabte kampen til Mao, og støttet af USA gjorde nationalisterne længe krav på at repræsentere Kina i såvel international politik som i IOC. Den internationale olympiske komité's forsøg på at tilgodese såvel Taiwan som Folkerepublikken Kina førte til at sidstnævnte fra 1959 til 1980 valgte at stå uden for IOC. Da Folkerepublikken til gengæld igen fik plads i IOC og Beijing værtskabet for OL 2008, blev Taiwan i stedet mere og mere isoleret i såvel international politik som i IOC. Om dette kan man læse i artiklen "Dancing Around the Elephant: The Beijing Olympics – Taiwanese Reflections and Reactions" af Junwei Yu og J.A. Mangan, der af gode grunde dog ikke har kunnet omtale de forbedrede relationer mellem Folkerepublikken og Kina efter det seneste præsidentvalg i Taiwan 2009.

Kina er Australiens største handelspartner, hvorfor sidstnævnte har udviklet en helt speciel ambivalent praksis og retorik i vurderingen af udviklingen i Kina. Denne problemstilling behandles udførligt i Peter Hortons artikel "Sport as Public Diplomacy and Public Disquiet: Australia's Ambivalent Embrace of the Beijing Olympics". I den næste artikel "The Dish Might Be Overspiced: Fears, Doubts and Criticism in French Perceptions of Chinese Olympic and Other Success" af Thierry Terret er det Frankrigs holdning til OL, der analyseres nærmere. Desværre er artiklen afsluttet før hændelserne i Paris i forbindelse med fakkelf stafetten i foråret 2008. Til gengæld er det i den sammenhæng endnu mere interessant at læse om, hvorledes Nicolas Sarkozy forud for præsidentvalget i 2007 i diskussionen med modkandidaten, socialisten Segolène Royal bakkede OL op, medens Royal truede med en evt. boykot af OL i Beijing. Interessant fordi Sarkozy i foråret 2008 ville boykotte OL, men alligevel efter en trussel om boykot af franske varer i Kina endte med at stille op ved åbningsceremonien!

London skal være vært for OL 2012, det vil derfor være interessant at se nærmere på forskelle og ligheder mellem OL i Beijing og OL i London, sådan som det diskuteres i Vassil Girginovs artikel "Creative Tensions: 'Join in London' Meets 'Dancing Beijing' – The Cultural Power of the Olympics". Bliver det i tiden fra Beijing 2008 til London 2012, at den vestlige sportskulturs hegemoni for alvor bliver problematiseret er det spørgsmål, der afrunder artiklen.

I omdømmet af Kina og OL i Beijing har især udviklingen i USA spillet en vigtig rolle. Mark Dyresons artikel "Preparing to Take Credit for China's Glory: American Perspectives on the Beijing Olympic Games" analyserer de kræfter, der i USA vil opfatte et succesrigt OL i Beijing som en sejr for Kinas amerikanisering, der sættes lig med modernisering. Samtidig sættes denne opfattelse dog op over for de stærkt kritiske røster i USA mod OL i Beijing, der allerede i 1993 i forbindelse med diskussionen om et evt. OL i Beijing i 2000 drog sammenligning mellem OL i

Kina og Hitlers OL i Berlin i 1936. En diskussion, der på ny blussede op forud for legene i 2008, og som blandt andet fik stor opbakning fra forskellige kendisser i Hollywood. Skuespilleren og aktivisten Mia Farrow har således set det som sin personlige sejr, at Steven Spielberg endte med at sige nej til at medvirke ved OL. Ifølge Mia Farrow ville han ellers indgå i samme rolle i Kina, som Leni Riefenstahl gjorde i forhold til Nazityskland! Dette er dog på det mere kuriøse plan, vigtigst er den amerikanske opfattelse, at OL gør Kina mere amerikansk og befrier landet fra den "occidentalske byrde". Som det vil fremgå er artiklen skrevet før det blev klart for de fleste, at det efterhånden er Kina, der gennem bankerne "ejer" USA!

Bogens sidste artikel "Epilogue: Sideshow Beijing 2008 – An Absence of Euphoria beyond the Southern Clouds" er også Kevin Caffreys anden artikel i antologien. Emnet er de bivirkninger, som OL har for den brede befolkning i landdistrikterne mod øst og som ikke deler den tilfredshed og glæde over OL, som de velhavende nationalt bevidst kinesere i landets østlige byområder giver udtryk for. Selv om OL hjælper Kina på vej mod en moderne stats nationale bevidsthed har dette lange udsigter for den fattige landbefolkning i øst, der stadig ser sig som undersætter i et gammelt rige.

Der er tale om en interessant og lærerig antologi, der ikke forfalder til nemme og hurtige svar på de problemer Kina slås med og som også afspejlede sig ved OL i Beijing. En enkelt indvending er, at der er en del gentagelser i de forskellige artikler, som kunne have været redigeret ud, men som helhed er der tale om en anbefalelsesværdig bog.

© **Jørn Hansen 2009.**

 Hitta bästa pris på boken hos Prispallen.se

 Kjøp boken fra Capris.no

 Sammenlign priser på bogen hos Pensum.dk

 Buy this book from Amazon.co.uk

 Buy this book from Amazon.com